بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

٢ ـ كتاب الإيمان

١ ـ باب قول النبي ﷺ «بُنِيَ الإسلامُ عَلى خَمْس»

وهو قولٌ وفِعلٌ ، ويَزِيدُ ويَنْقُصُ . قال الله تعالى : ﴿لِيَزْدَادُوٓاْ إِيمَٰنًا مَّعَ إِيمَٰنِهِمْ﴾ ﴿وَزِدْنَٰهُمْ هُدًى﴾ ﴿وَيَزِيدُ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ٱهْتَدَوْاْ هُدًى﴾ ﴿وَٱلَّذِينَ ٱهْتَدَوْاْ زَادَهُمْ هُدًى وَءَاتَىٰهُمْ تَقْوَىٰهُمْ﴾ ﴿وَيَزْدَادَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِيمَٰنًا﴾ وقولُه : ﴿أَيُّكُمْ زَادَتْهُ هَٰذِهِۦٓ إِيمَٰنًا فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ فَزَادَتْهُمْ إِيمَٰنًا﴾ . وقولُه جلَّ ذكرُهُ ﴿فَٱخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَٰنًا﴾ وقولُه تعالىٰ ﴿وَمَا زَادَهُمْ إِلَّآ إِيمَٰنًا وَتَسْلِيمًا﴾ والحُبُّ في اللهِ والبُغْضُ في اللهِ مِنَ الإيمان . وكَتَبَ عُمَرُ بنُ عبدِ العزيز إلى عَدِيِّ بن عَدِيٍّ : إنَّ للإيمانِ فَرائضَ وشَرائعَ وحُدوداً وسُنَناً ، فَمَنِ اسْتَكْمَلَها اسْتكمَلَ الإيمان ، ومَنْ لم يَسْتَكْمِلْها لم يَسْتَكْمِلِ الإيمانَ ، فإن أَعِشْ فسأُبَيِّنها لكم حتى تعملوا بها ، وإنْ أَمُتْ فما أنا على صُحْبَتِكم بحريص . وقال إبراهيمُ : ﴿وَلَٰكِن لِّيَطْمَئِنَّ قَلْبِى﴾ . وقال مُعاذٌ : اجْلِسْ بِنَا نُؤْمِنْ ساعةً . وقال ابنُ مَسْعودٍ : اليقينُ : الإيمانُ كلُّه . وَقال ابنُ عُمَرَ : لا يَبْلُغُ العَبْدُ حقيقةَ التَّقْوى حتى يَدَعَ ما حاكَ في الصَّدْر . وقال مُجاهِدٌ : ﴿شَرَعَ لَكُم﴾ أوصَيْناكَ يا مُحمَّد وإيّاهُ دِيناً واحِداً . وقال [illegible] ﴿شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا﴾ : سَبيلاً وسُنَّة .

٢ ـ باب دُعاؤُكُمْ إيمانكُمْ

٨ ـ حَدَّثَنا عُبَيْدُ اللهِ بنُ مُوسَىٰ قالَ : أخبرَنا حَنْظَلَةُ بنُ أَبي سُفْيَان عَنْ عِكْرِمَةَ بْن خَالدٍ عَنْ عُمَرَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُما قالَ : قالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : «بُنِيَ الإسلامُ عَلى خَمْسٍ : شَهادَةِ أَنْ لا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ ، وَأَنَّ محمداً رسولُ الله ، وَإِقامِ الصلاةِ ، وإيتاءِ الزَّكاةِ ، والحَجِّ ، وصَوْمِ رَمَضانَ» . [الحديث ٨ ـ طرفه في : ٤٥١٥] .

2- İMAN KİTABI

1- Îmân Ve Peygamberin: “İslâm beş şey üzerine bina edilmiştir”... Kavli
.
Îmân, dil ile söylemek ve organlarla işlemektir. Îmân, artar ve eksilir. Yüce Allah şöyle buyurdu: "O, mü'minlerin yüreklerine, îmânlarını kat kat artırmaları için sekîneti indirendir" (Feth: 48/4);
"Biz de onların hidâyetini artırmıştık" (Kehf: 18/13);
"Allah hidâyeti kabul edenlerin hidâyetini artırır" (Meryem: 19/76);
"Hidâyeti kabul edenler (e gelince), onların muvaffakıyetini artırmış, onlara takvalarını ilhâm etmiştir" (Muhammed: 47/17);
"Îmân edenlerin de îmânları artsın” (Muddessir: 74/31);
Ve Allah'ın şu kavli: "Bir sûre indirildiği zaman içlerinden kimi: Bu sûre hanginizin îmânını artırdı, der. Îmân etmiş olanlara gelince (her inen sûre) dâima onların îmânını artırmıştır ve onlar birbirleriyle müjdeleşirler." (Tevbe: 9/124);
Ve zikri celîl olan Allah'ın şu kavli:
"Onlar öyle kimselerdir ki halk kendilerine: (Düşmanlarınız olan) insanlar size karşı ordu hazırladılar, o hâlde onlardan korkun, dedi de, bu (söz) onların îmânını artırdı ve: Allah bize yeter, o ne güzel vekildir, dediler" (Âli İmrân: 9/173).
Ve Yüce Allah'ın şu kavli:
"Mü'minler düşman ordularını görünce: İşte bu Allah'ın ve Rasûlü'nün bize va'd ettiği şeydir. Allah ve Rasûlü doğru söylemiştir, dediler. (Bu) onların îmânlarını ve teslimiyetlerini artırmaktan başka bir şey yapmadı" (Ahzâb: 33/22).
Allah için (yâni Allah'a tâat sebebiyle) sevmek ve Allah için sevmemek îmândandır.
Omer ibn Abdilazîz (101), Adiyy ibn Adiyy (123)'e şöyle yazdı: Muhakkak ki îmânın bir takım farizaları, akideleri, men' edilmiş şeyleri ve mendûbları vardır. Kim bunları tam yaparsa îmânı tamamlamış olur. Kim de bu işleri tam yapmazsa îmânı kemâle erdirmemiş olur. Eğer ben yaşarsam, bu işleri bilmeniz için ben onları size iyice beyân edip açıklayacağım. Ve şayet ölürsem, ben sizlere hem-dem ve yâr olmaya hırslı değilim.
İbrâhîm aleyhi's-selâm da: “Ey Rabb'im, ölüleri nasıl dirilteceğini bana göster, dedi; Allah: inanmadın mı yoksa dedi; O da: İnandım, fakat (gözümle de görerek) kalbimin yatışması için." (Bakara: 2/260) demişti.
Muâz ibn Cebel (18), bir zâta: Bizimle otur da (dîn işlerini müzâkere ederek) bir sâat îmânı artıralım, dedi.
İbn Mes'ûd (32): Yakîn, îmânın tamâmıdır, dedi.
İbn Omer (73): Kul, gönlündeki şübhe veren şeyleri tamâmiyle terk etmedikçe takvanın hakîkatine ulaşmaz, dedi.
Mucâhid ibn Cebr (101), "Dînden Nuh'a tavsiye ettiğini sizin için de bir şeriat yaptı" (Şûrâ: 42/13) âyetini: Ey Muhammed, sana da Nuh'a da bir tek din tavsiye ettik, demektir diye tefsîr etti.
İbn Abbas, "Sizden her biriniz için bir şeriat, bir yol ta'yîn ettik" (Mâide: 5/48) âyetindeki "şır'a ve minhâc"ı, geniş yol ve sünnet diye tefsîr etti. Yine İbn Abbâs, "Duanız olmasaydı Rabb'im size değer verir miydi de" (Furkan: 25/77) kelâmı sebebiyle, duânız îmânınız demektir, diye tefsîr etti. Duânın lügatteki ma'nâsı îmândır.

2- Duâukum İmânüküm

8- Bize Ubeydullah ibn Mûsâ (213-214) tahdîs edip şöyle dedi: Bize Hanzalatu'bnu Ebî Sufyân (151), İkrime ibn Hâlid (115)'den, o da İbn Omer'den haber verdi: İbn Omer (radıyallahü anh) şöyle demiştir: Rasûlüllah (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:
"İslâm beş şey üzerine kurulmuştur: Allah'tan başka ilâh olmadığına ve Muhammed'in Allah'ın Rasûl'ü olduğuna şehâdet etmek, namaz kılmak, zekât vermek, hacc etmek, ramazân orucunu tutmak".